

ŠKVÍRY

MARKA MÍKOVÁ

ARGO

Marka Míková

Škvíry

Ilustrovala Tereza Ščerbová

Argo

Kniha vychází s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

© Argo, 2014

Text © Marka Míková, 2014

Illustrations © Tereza Ščerbová, 2014

ISBN 978-80-257-1311-2 (váz.)

ISBN 978-80-257-1391-4 (e-kniha)

Je těžké vysvětlit, kdy se vlastně tenhle příběh odehrál. Jisté je, že se tou dobou děly divné věci. Sem tam se objevovaly škvíry – ve zdech domů, v zemi, dokonce i v postelích. A člověk měl pocit, že jimi může procházet do jiných světů a do jiného času. A někteří lidé, hlavně děti, tudy občas procházeli. Tedy obzvláště Matylda.

Začátek

Začátek toho všeho byl dost nezřetelný. Každý měl v tu dobu pocit, že je špatně vidět. Příkládali to mlze. A možná to mlhou bylo. Nad městem se válela taková šedivá krusta. Nebylo vidět na krok, zvláště po ránu. Obrysy domů byly jakoby rozmazané. Lidi do sebe vráželi, a občas narazili dokonce i do domu, nebo do pouličního osvětlení, nebo do odpadkového koše.

To se pak ozývaly výkřiky jako: Do prkýnka dubovýho, je tohle normální?

Nebo: Ježkovy brejle, já se z toho picnu.

Nebo: Doprkvančic na fialky, mě snad vomejou.

Auta jezdila jen krokem, protože lidi se objevovali ve vozovce tak znenadání, jako když padne stín. Odevšad se ozývalo troubení a nadávání.

A tehdy to začalo. To všechno okolo Matyldy. Tehdy se objevila první škvíra.

Stalo se to jednoho podzimního dne, když ji táta poslal nakoupit pár věcí vedle do obchodu: mlíko, máslo, vajíčka, kus salámu, chleba a případně dvě piva, kdyby je Matyldě prodali.

„Jasně,“ potvrdila Matylda, že chápe, popadla igelitku, co se válela pod věšákem, vzala si tátovu peněženku a vyrazila ven.

No a na schodech se ztratila.

Nejprve zhaslo světlo, a tak šmátrala na stěně po vypínači, a nemohla ho najít. Místo vypínače nahmatala podivnou škvíru ve zdi, jako by vypadla cihla. Nikdy dřív si ničeho podobného na chodbě nevšimla. Pod prsty cítila, že ze škvíry vane chlad. Ucukla a šátrala dál po vypínači. Konečně

ho našla a zmáčkla. Cvak, ozvalo se, a nic. Cvakla podruhé, potřetí, a zase nic. Pomyslela si, že asi praskla žárovka nebo vypadly pojistky, když světlo nesvítí, a tak se vydala poslepu směrem, kde tušila výtah, a přitom se dotýkala stěn. Po chvíli na tu škvíru znovu narazila. Asi obešla chodbu dokola. Ale tentokrát se jí zdála o něco větší než poprvé. Chvíli ji prsty prozkoumávala a pak uslyšela zakňourání.

Že by do té škvíry spadla nějaká kočka? prolítlo jí hlavou. Chudák.

„Čiči,“ zavolala.

„Íňa,“ ozvalo se v odpověď.

Matylda prohledávala prsty škvíru. Dole byla větší. Dala se do ní dokonce strčit noha. Matylda špičkou chodidla osahávala zem uvnitř. Zdála se být pevná, a dokonce byla měkoučká, skoro jako by tam byl koberec. Matylda se trochu přikrčila a pak se úplně snadno protáhla škvírou celá. Ty jo, uchechtla se. A jsem v kočičím světě.

„Čau,“ ozvalo se z rohu. Nebo se to Matyldě jenom zdálo?

„Cože?“ vyrazila ze sebe.

„Vidličky a nože,“ zněla odpověď.

Matylda se zamračila. Zvířata nemluví, to mám zase velkou fantazii, poučovala v duchu sama sebe. Pomalu se rozkoukávala. Uviděla docela roztomilý pokojíček. Na podlaze koberec, na stěnách obrazy a na obrazech nejrůznější šelmy – tygři, lvi, gepardi, pardáli –, uprostřed pokoje stolek a v rohu kanape. Na stropě se houpal lustr se skleněnými cingrlátky a střídavě vrhal na šelmy světlo a stín. To asi, jak tam profukovalo. Vonělo to tam po levanduli, a dokonce se ozývala hudba. Někdo kdesi preludoval na piano. To je jako já, usmála se Matylda, protože přesně tuhle skladbu zrovna teď hrála.

„Íňa,“ ozvalo se zase a teprve tehdy si Matylda všimla, že na lustru visí za ocas jakési zvíře. Vypadalo trochu jako kočka, ale nebyla to kočka, bylo to bílé a na hrudi to mělo

černou skvrnu, protáhlý čumáček a očka jako korálky. Byla to fretka.

„Ty jo,“ vylítlo z Matyldy. „Jak ses tam, ty chuděro, dostala?“ Fretka po ní loupala očima a znovu zaúpěla: „Íňa.“

„No to teda nevím, jak tě sundám,“ bručela si Matylda pro sebe. Stoupla si na stolek a natáhla se. „Kdepak. Nedosáhnu tam.“

Na stolku byla miska s mlékem a sušenky. Matylda mezi tím balancovala, ale ne a ne na lustr dosáhnout. Po chvíli seskočila dolů pro stoličku. Opatrně ji postavila na stůl, ale jak se na ni snažila vylézt, málem převrhla misku s mlékem.

„Íňa,“ ozvalo se shora a znělo to trochu jako „trdlo“.

Matylda se prudce otočila. To snad není možný, ta fretka vážně mluví. A ještě je drzá. Teď řekla, že jsem trdlo. Matylda si ji přísně měřila, ale fretka byla zticha a jen zoufale kníkala. Hloupost, pomyslela si Matylda, jak by mohla mluvit, to se mi prostě jenom zdá.

„Už to bude, ty chuděro,“ utěšovala ji a stoupla si opatrně na stoličku. Teď měla fretku na dosah. Natáhla ruce, aby ji osvobodila, ale zavadila o skleněná cinglátka, co visela z lustru, a ta začala zvonit. Po stěnách se míhaly barevné odlesky a taky fretčin stín a Matyldina postavička. Celá místnost se najednou rozsvětčila a jen přes obrazy, ze kterých koukaly šelmy, přelétávaly stíny. Matyldě se trochu motala hlava. Taky ji bolely ruce od toho, jak je měla stále natažené. Jenže fretku nebylo snadné dostat dolů. Držela se dráčky. Matylda očima přejížděla po obrazech šelem, které vypadaly jako živé, a ať se hnula kam se hnula, zvířata koukala přímo na ni. Dokonce jako by bylo slyšet tiché vrčení. Nemohla z nich spustit oči. Vtom se fretka pustila a spadla přímo na Matyldu. Ta zavrávala, miska s mlékem se rozlila, sušenky se rozsypaly a Matylda spadla ze stoličky i ze stolu a praštila se o kanape, na kterém zůstala ležet.

„Íňa,“ řekla fretka spokojeně, otřepala se, mrskla ocasem a byla ta tam.

Tomu se říká za dobrotu na žebrotu, pomyslela si Matylda a kontrolovala si naraženou nohu. To bude modřina! Chvilí odpočívala a čekala, až to přestane bolet. Přitom si znovu prohlížela obrazy, tentokrát zespoda. Šelmy jako by ji pozorovaly. Z jedné strany lvice, z druhé tygr, uprostřed černý pardál, gepard a jaguár a na jednom fretka. Matyldě se zdálo, že slyší vrčení a kňučení, a že dokonce cítí smrad jako v zoologické zahradě.

Vtom se ozvalo kdesi blízko: „Matyldo!“

Táta! škvbla sebou. Hned byla na nohách a rozhlížela se, kudy odsud, kde byla ta škvíra, kterou sem prve vlezla. Nervózně pobíhala po pokoji a nemohla ji najít. Náhle si všimla, že zpod kanape vychází světlo. No prosím, podivila se, tak já jsem se sem dostala tudy, to bych nevěřila. Spustila se na všechny čtyři a vsoukala se pod kanape. A opravdu, byla tam škvíra a nebylo vůbec těžké prosmýknout se ven. Najednou byla Matylda zase na chodbě, a dokonce svítilo světlo, jako obvykle. Zkrátka skoro se tomu všemu nedalo ani uvěřit a Matylda se rozběhla po schodech dolů a pak hurá ven. Vylítla z domu jako šílená, s očima navrch hlavy, a přitom málem porazila malého Kubu z přízemí.

„Promiň, promiň,“ omlouvala se.

„Ne, ty promiň, promiň,“ protestoval.

„Nesvítilo světlo,“ vysvětlovala.

„Fakt? Teď svítí,“ divil se Kuba a ukazoval na světlo v domě.

„Já vím,“ ušklíbla se Matylda. „Divný.“

„To jo,“ souhlasil Kuba a pelášil pryč.

Matylda kroutila hlavou. Připadala si, jako by právě spadla z měsíce. Pak si vzpomněla, že jde vlastně nakoupit, a dala se do běhu.

V obchodě na rohu koupila mlíko, máslo, vajíčka a chleba, a dokonce i dvě piva, jak táta chtěl, i když pochyboval, že jí je prodají, protože dětem se přece alkohol prodávat nesmí. Jen na salám dočista zapomněla. Vzpomněla si na

něj až skoro u domu a zastavila se. Vrátit se? Nebo se nevracet?

„Matyldo,“ křičel táta z okna, a tak se rozhodla, že se vrátet nebude. Raději brala schody po třech, aby byla nahoře co nejdřív.

„Kdes byla tak dlouho?“ přivítal ji ve dveřích s rukama v bok. Popadl tašku a chvíli v ní hrabal. „A kde je salám?“

„Zapomněla jsem,“ omlouvala se Matylda. „Klidně tam ještě skočím.“

Táta si mezitím otevřel pivo.

„Tak tam skoč,“ souhlasil už mírněji, protože se napil. „Ale ve vteřině ať jsi zpátky.“

„Jo-o,“ řekla a práskla za sebou dveřmi. Na chodbě byla zase tma a Matyldu teď nejvíc zajímalo, jestli by tu škvíru dokázala znovu najít.

„A nepráskej za sebou dveřma!“ vyběhl za ní ještě táta na chodbu, ale nečekal na odpověď a hned dveře zase zabouchl. Dokonce s nimi praštil možná víc než ona před chvílí. Pak bylo ticho.

Matylda teď stála ve tmě a šátrala po vypínači. Tentokrát ho našla hravě, ale nezmáčkla ho. Hledala prsty škvíru. Muselo to být někde tady, říkala si, ale nikde nic. Že by se mi to jen zdálo? divila se.

„Kubo, rozsviť si!“ ozvalo se zdola a v tu chvíli se v celém domě rozsvítilo. Matylda se pozorně rozhlížela po stěnách chodby, ale zdi byly krásně bílé a nikde ani kousek oprýskané omítky nebo něčeho podobného. Pohodila hlavou, rozběhla se po schodech dolů, prolítla do přízemí jako blesk, vyběhla ven před dům a metelila si to ke krámku s potravinami. V krámku byl už malej Kuba a chtěl kus salámu. Matylda se musela smát. Taky je doma jenom s tátou. Kdyby měl doma mámu, tak by nešel pro salám, pomyslela si. „A jedno pivo, prosím,“ vyhrkl Kuba nakonec.

„To máš pro tátu?“ zeptal se prodavač přísně.